

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Versie: 180610

Het College van Bestuur overwegende

dat de Protestantse Theologische Universiteit verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn studenten en medewerkers, dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan studenten of medewerkers die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;

dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij de PThU op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met studenten en medewerkers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;

dat de PThU een meldcode wenst vast te stellen zodat de beroepskrachten die binnen de PThU werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;

dat de PThU in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;

dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld, of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring. Waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele, psychische of economische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer. Daaronder worden ook begrepen ouderenmishandeling, geweld tegen ouders, vrouwelijke genitale verminking, huwelijksdwang en eer gerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: familieleden, huisgenoten, de echtgenoot of voormalig echtgenoot, of (ex-) partner, mantelzorgers;

dat onder kindermishandeling wordt verstaan: elke vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Daaronder is ook begrepen eer gerelateerd geweld, huwelijksdwang, vrouwelijke genitale verminking en het (als minderjarige) getuige zijn van huiselijk geweld tussen ouders en/of andere huisgenoten;

dat onder beroepskracht in deze code wordt verstaan: elke beroepskracht die voor de PThU werkzaam is en die in dit verband aan studenten of medewerkers van de organisatie zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt;

dat onder student in deze code wordt verstaan: iedere persoon ingeschreven als student bij de PThU;

dat onder medewerker in deze code wordt verstaan: iedere persoon in dienst van de PThU, ongeacht een vast of tijdelijk arbeidscontract, aan wie de beroepskracht zijn professionele diensten verleent.

Waar in deze meldcode wordt gesproken over betrokkene, wordt bedoeld een student of medewerker in de zin van deze meldcode.

In aanmerking nemende artikelen 1.20 en 1.21 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, richtlijnen van de PThU ingevolge de Algemene Verordening Gegevensbescherming, richtlijnen en/of codes inzake (seksuele) intimidatie van de PThU, stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling hoger onderwijs.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De beroepskracht van de PThU brengt de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten in kaart en legt deze vast.

Hij/zij legt ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen. Hij/zij maakt bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling desgewenst gebruik van een signaleringsinstrument.¹

Hij/zij beschrijft de signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontcracht.

Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepskracht.

Kindcheck

De beroepskracht vraagt de betrokkene of er minderjarige kinderen aan zijn of haar zorg zijn toevertrouwd, in alle gevallen waarin zijn of haar medische conditie of andere omstandigheden een risico vormen op een bedreiging in de ontwikkeling of de veiligheid van deze kinderen. Indien er kinderen zijn die van de betrokkene afhankelijk zijn, leg dan in uw dossier vast:

- het aantal en de leeftijd van de kinderen;
- of de betrokkene de zorg voor de kinderen deelt met een (ex-) partner of met een andere volwassene.

¹ Via de bronnenlijst kunnen aanvullende bronnen worden geraadpleegd, onder andere op het gebied van signalerings- en risicotaxatie instrumenten.

Oudersignalen

In het hoger onderwijs is doorgaans geen contact met de kinderen van betrokkene, de beroepskracht legt daarom eventuele 'oudersignalen' vast als de lichamelijke of geestelijke conditie of andere omstandigheden, een bedreiging kunnen vormen voor de veiligheid of de ontwikkeling van de kinderen die van de betrokkene afhankelijk zijn. De stappen van de meldcode zijn ook van toepassing op deze 'oudersignalen'.

Signalen van geweld door een beroepskracht in een zorg- of onderwijsrelatie

Gaan de signalen over mogelijk geweld gepleegd door een beroepskracht ten opzichte van een student², meld de signalen dan conform de interne richtlijnen van de PThU. In dat geval is dit stappenplan **niet** van toepassing.

Signalen van geweld tussen studenten

Signalen over mogelijk geweld gepleegd tussen studenten vallen niet onder het stappenplan van deze meldcode. Deze signalen worden gemeld conform de interne richtlijnen voor ongewenst gedrag van de PThU. Op deze regel geldt één uitzondering: de signalen van mogelijk geweld vallen wel onder de meldcode als het geweld zich afspeelt tussen partners die beiden student of medewerker zijn van de PThU, bijvoorbeeld als zij als echtgenoten of partners samen wonen.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

Bespreek de signalen met een deskundige collega. Vraag zo nodig ook advies aan Veilig Thuis of aan een deskundige op het gebied van letselduiding³, als er behoefte is aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak) van letsel.

Advies bij specifieke vormen van geweld over mogelijke risico's van vervolgstappen

Indien binnen de PThU onvoldoende kennis aanwezig is over de aanpak van specifieke vormen van geweld, zoals eer gerelateerd geweld, huwelijksdwang, seksueel misbruik en vrouwelijke genitale verminking, of ouderenmishandeling, vraagt de beroepskracht altijd advies aan Veilig Thuis over vervolgstappen. Dit advies is ook van belang om mogelijke veiligheidsrisico's van eventuele vervolgstappen zorgvuldig te kunnen afwegen.

Leg de uitkomsten van de collegiale consultatie en/of het gegeven advies van Veilig Thuis vast conform de afspraken binnen de PThU.

² In geval van seksueel geweld tegen een minderjarige student geldt een meldplicht aan het instellingsbestuur, voor het instellingsbestuur een overlegplicht met de vertrouwensinspecteur en mogelijk een aangifteplicht (artikel 1.20 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek).

³ Forensische expertise kan door Veilig Thuis ná een melding worden ingeschakeld.

Stap 3: Gesprek met de student of medewerker

De beroepskracht bespreekt de signalen met de student of medewerker. Wanneer ondersteuning nodig is bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met betrokkene, raadpleeg dan een deskundige collega en/of Veilig Thuis. Zet in het gesprek in ieder geval de volgende stappen:

- leg de betrokkene het doel uit van het gesprek;
- beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;
- nodig de betrokkene uit om een reactie hierop te geven;
- kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen.
- in geval van vrouwelijke genitale verminking kunt u daarbij de ‘Verklaring tegen meisjesbesnijdenis’ gebruiken⁴;
- bespreek de mogelijkheid om het signaal te delen met Veilig Thuis⁵;
- meld aan betrokkene dat een dossier wordt gevormd conform de (privacy) richtlijnen van de PThU.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de student of medewerker, is alleen mogelijk als:

- er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de betrokkene, die van u zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de betrokkene door dit gesprek het contact met u zal verbreken en dat de betrokkene daardoor niet voldoende meer kan worden beschermd tegen het mogelijk geweld.⁶

De beroepskracht van de PThU bespreekt deze gevallen met Veilig Thuis.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en vraag in geval van twijfel altijd (opnieuw) advies aan Veilig Thuis.

De beroepskracht weegt op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek

⁴ <http://www.pharos.nl/nl/kenniscentrum/meisjesbesnijdenis/protocollen-en-materialen/preventiematerialen/verklaring-meisjesbesnijdenis>

⁵ Na het doorlopen van het afwegingskader.

⁶ Veilig Thuis zal in dit geval wél delen met betrokkenen dat er een melding is of wordt gedaan.

met de student of medewerker het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Maak indien nodig bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling gebruik van een risicotaxatie-instrument.⁷

Raadpleeg in geval van twijfel altijd (opnieuw) Veilig Thuis. De medewerkers van Veilig Thuis bieden ondersteuning bij het wegen van het geweld en van de risico's op schade en zij kunnen adviseren over vervolgstappen.

De navolgende afwegingen⁸ worden door de beroepskracht van de PThU doorlopen. Indien nodig laat de beroepskracht zich hierin bijstaan door interne deskundigen⁹ en/of vraagt advies aan Veilig Thuis.

Afwegingen in stap 4:

1. Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

- **Nee:** Afsluiten en vastleggen in dossier.
- **Ja:** Ga verder met afweging 2.

2. Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

- **Nee:** Ga verder met afweging 3 in stap 5.
- **Ja:** Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Het doen van een melding bij Veilig Thuis¹⁰ van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling erkent de PThU als een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

- in ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid;

⁷ Via de in de literatuurlijst vermelde bronnen zijn risicotaxatie instrumenten te raadplegen.

⁸ Afwegingen 1 en 2 in stap 4 en afwegingen 3 tot 5 in stap 5.

⁹ Integraal Veilig Hoger Onderwijs adviseert om in lijn met de procesgang rond Zorgwekkend Gedrag een multidisciplinair overleg in te zetten. <https://www.integraalveilig-ho.nl/wp-content/uploads/Proces-zorgwekkend-gedrag.pdf>

¹⁰ Integraal Veilig Hoger Onderwijs adviseert om een aandachtfunctionaris huiselijk geweld aan te wijzen als coördinator en contactpersoon.

- in alle ANDERE gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- Als een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Afwegingen in stap 5:

3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

- **Nee:** Melden bij Veilig Thuis
- **Ja:** Ga verder met afweging 4.

Er is voor de PThU géén sprake van effectieve hulp bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden indien de beroepskracht van de PThU:

- onvoldoende mogelijkheden heeft om zich een actueel beeld van de veiligheid te ontwikkelen en/of
- onvoldoende zicht kan krijgen op onveilige gebeurtenissen in de voorgeschiedenis en/of van de feiten die ten grondslag liggen aan de mogelijk geconstateerde onveiligheid en/of
- onvoldoende mogelijkheden heeft om passende en samenhangende hulp te bieden of te organiseren met veiligheid als resultaat.

4. Aanvaard(en) de betrokkene(n) hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

- **Nee:** Melden bij Veilig Thuis.
- **Ja:** Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

Voor zover afweging 3 met JA is beantwoordt maakt de beroepskracht van de PThU afspraken met betrokkene over ketenpartners (waaronder in ieder geval Veilig Thuis) waarmee wordt samengewerkt, doelen, resultaten, monitoring resultaten en termijn waarop resultaten geëvalueerd worden.

5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?

- **Nee:** (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.
- **Ja:** hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Bronnen

Augeo, Movisie, Nederlands Jeugdinstituut, Ministerie van Veiligheid en Justitie, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, *Basisdocument: Het afwegingskader in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* (2017),

<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/richtlijnen/2017/07/28/afwegingskader-in-de-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling/afwegingskader.pdf>

Ministerie van Veiligheid en Justitie, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Vereniging Nederlandse Gemeenten, *Geweld hoort nergens thuis. Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling* (2018),

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2018/04/25/actieprogramma-geweld-hoort-nergens-thuis>

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, *Basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* (2016),

<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2017/01/09/basismodel-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling/Basismodel+meldcode.pdf>

Movisie, *Factsheet: De meldcode bij vermoedens van eer gerelateerd geweld* (2014),

<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/brochures/2015/02/02/de-meldcode-bij-vermoedens-van-eergerelateerd-geweld/de-meldcode-bij-vermoedens-van-eergerelateerd-geweld.pdf>